Norske Breve

Et Besög paa det Norske Folke-Museum paa Bygdö.

Det var en smuk, solklar eftermiddag som jeg fra hovedstaden satte over til den naturskjönne Bygdö, for at besöge den saa interessante og betydningsfulle samling, der nylig er bleven aabnet paa dette sted.

Norsk Folkemusæum, er dets navn og det skal i malende billeder fremtrylle fortidens liv og historie for os, billeder af det liv som har været fört i vort land lige fra sagatiden og ned til de senere generationer, og af de livsvilkaar som har præget dette liv i dets skiftende former Det skal vise os hvorledes vore fædre levede og arbeidede, hvorledes de dyrkede sin jord eller drev sit sjöbrug, samt hvorledes deres aandsliv formede sig under de vekslende tider. Et saadant musæum bliver altsaa et bindeled mellem fortid og nutid, ligesom en mægtig löftestang i folkets udvikling.

Musæet har faaet en overmaade heldig beliggenhed og naturen der omkring, danner en storslagen og vakker ramme til det hele store billede.

Gjennem en gammel, underlig port, der er en nöiagtig kopi af den gamle byport i Bergen, kommer jeg ind paa musæets grund. En liden, projekteret gade förer herfra ned til det saakaldte torv, der paa tre sider er indrammet af store bygninger, og man har senere tænkt at opföre mindre bygninger langs torvets fjerde side og langs den lille gade, der i sit ydre kan gjengive bygningsskikken i de sidste to a tre hundrede aar.

Den förste bygning som jeg aflægger et besög er—ridehuset.

Ridehuset er opfört i ren Empire og er en kopi af en bygning der skal findes paa Akershus fæstning, herinde findes muæets hovedsamlinger, nemlig en udstilling af de gjenstande man har indsamlet fra de forskjellige dalförer samt fra enkelte byer.

I indgangshallen er der væsentlig dekorative dele fra gamle bygninger, samt talrige vævede tæpper med underlige geometriske mönstre og dyrefremstillinger.

Derfra kommer jeg ind i nogle mindre rum der er viet de oplandske bygder og dalförer. Her findes mange baade smukke og interessante ting, der godt belyser livet saavel i de store, aristokratiske dale, som i de trange indestængte tjeldförer. Mest dekorative og pompöst udstyrede er möblerne fra Gudbrandsdalen, og der er en ödslen af farver paa alle gjenstande.

Det er dog næsten umuligt at nævne noget enkelt blandt de talrige interessante ting, thi den ene gjenstand er ligesaa værdig til at fremhæves som den anden, og til at gaa i vidtlöftigheder tillader ikke pladsen.

Gjennem Numedal og Eggedal kommer vi ind i Hallingdal og ölkanderne og ölbollerne er her rigt repræsenteret, der alle bærer snurrige eller dybsindige inskriptioner, saasom:

"Drik og ikke bande
Hellers faar du blande".

"Drik ei for meget brændevin,
Thi deraf bliver man et svin".

I Telemarksafdelingen findes særlig en interessant samling af klingfade til lefser, kovfade til smör og ost, samt saakaldte "ænder", der flöd i öllet og brugtes som öser

Kommen til Sætersdalen er alt femten mindre afdelinger passeret. Af drikkekar findes her en masse, alle med billedefremstillinger og inskriptioner.

Det næst störste rum indeholder et smukt dekoreret "værelse" med möbler fra Bogstad herregaard, og det giver et godt indblik i hvorledes et saadant hus var udstyret, ligeledes sees her en righoldig samling af prospekter fra Kristiania og de fleste kystbyer, hvorigjennem man frar et udmærket intryk af det som er forsvundet og tildels det som i udviklingens medför staar i fare for at gaa samme vei.

I de rum som indeholder samlingerne fra de söndenfjeldske kystdistrikter mærker man overalt en kosmopolitisk karakter, der let forklares af denne landsbeliggenhed ved havet.

I farten lægger jeg særlig mærke til nogle smukke vægdekorationer, der oprindelig har været paa Kragerö toldbod, hvor de blev funden bag fem forskjellige lag tapeter.

Samlingen afslutter med de vesten- og nordenfjelske samlinger og efter et kort ophold i et rum, der indeholder musæets samling af minder om fremskudte mænd i landets udviklingshistorie, gaar jeg over til kirken.

Kirken er opfört af arkitekt H. Bull og den indeholder musæets kirkelige samlinger.

Her er det heller ikke muligt at gaa i detaljer; men af særlig interesse kan nævnes en gammel altertavle fra Vor Frelsers Kirke i Kristiania. Den blev fjernet ved kirkens restauration i 1850 og har indtil nylig henligget i mangfoldige dele paa kjödbazarens loft i hovedstaden. Den er omtrent 20 alen höi og omgivet af snitværk.

Prækestoler og altertavler findes her i mængde fra de mest enkle og tarveligste til de mest pompöse og prangende, ligeledes döbefonter, gamle kister og en stor, pragtful kongestol fra Kongsbergs kirke.

Udenfor kirken ligger "kirkegaarden" med mange underlige og tildels ulæselige gravstene, hvoraf mange er af massive jernplader.

I depotbygningen er samlinger af fremkomstmidler og landbrugsredskaber.

Interessant er en stor gul karet fra det 18 aarhundrede og en gammel deligence der gik i route mellem Kristiania og Drammen.

Langs væggene findes sæletöi og ridesadler fra forskjellige tider og typer, samt modeller af norske baadtyper.

Saa vandrer jeg over torvet til den saakaldte Wergelands-pavillion, der tidligere stod paa digterens eiendom, og hvori han har tilbragt mangen en time, beskjæftiget med sit arbeide. Minder om ham findes udstillede, saaledes hans skrivebord, hans chatol og hans hund Bella.

Endnu har en dog langtfra gjennemgaaet udstillingen, thi saa kommer turen til de gamle huse, der ligger ude paa "bygden" og som gjenspeiler vor folkelige bygningsskik fra de forskjellige landsdele. Der findes baade huse fra allerældste tider ligesom fra de senere perioder, og man kan med lethed følge de forandringer der i tidernes löb er gjort i bygningsskikken.

Aamlidstuen möder man först, en karakteristisk rögstue fra Sætersdalen med sit gamle, velbevarede inventar. En gammel bondekone sidder herinde og hun fortæller mig paa klingende bondemaal om de forskjellige gjenstandes brug. Over ildstedet findes der en stor tværbjælke, kaldet "jöya", som er fæstet til væggen over dören og den brugtes til at hænge kogekarrene paa. Man ser endnu spor af de sværdhug som brudgommen ved brylluppet maatte hugge med sit sværd, for at vise bruden sin styrke. Bondekonen, hvis navn var Tone Opstad, sad og broderede de pragtfuldeste roser og deiligste blommer paa sin binding.

Veien förte saa forbi to eiendommelige stabur, fra Mo i Telemarken, "Rofhusloftene" benævnes de, og i den mindste bygning, buret, opbevares især tilberedt mad, som kjöd og flesk, medens mel og korn havde plads i den anden.

I Raulandstuen der er vort ældste beboelseshus af træ og fra omkring aar 1300, sidder en bondejente og spiller nogle vemodige toner, der klinger dystert i det gamle rum, hvor vore fædre for saa mange aar siden stred og kjæmped for livet.

Inde i en anden stue spiller man gamle slaatter, og overalt samler sig et taknemligt puklikum.

Men denne vandring gjennem samlingerne har været baade lang og anstrængende, og jeg söger tilsidst til Leikarvolden, hvor jeg saa tilbringer en hyggelig time.

Paa Leikarvolden opvartes der med sang, dans, skröner og felespil, og indfödte hallingtöler og valdriser i sine smukke og klædelige dragter lader dansen gaa med liv over tilje. Man faar se baade ganger, springer og halling og höre den ene slaat og huldrelok efter den anden.

Og som en afslutning paa det hele faar man en teaterforestilling af en omreisende trop paa madam Rasmussens sal.

Sin opgave har Norsk Folkemusæum löst paa en ypperlig maade, og den har reist et monument over vort folks vekst i kultur og udvikling, saavel over byernes liv som over den gamle bondekultur.

Grimstad, 11—7—02.

F. KITTELSEN.

Den Norske Kvindeforening 'Hjördis'
afholder möde
hver 2 og 4 torsdag i maaneden kl. 8
i COLUMBIA HALL,
62 Carroll St., Brooklyn.
Indtrædelsesafgiften er $1.00, maanedlig kontingent 35c, sygebidrag $6.00 pr. uge.
Indmeldelse kan ske igjennem et medlem eller ved at henvende sig til en af foreningens officerer.
Officerer: Mrs. Eriksen, president, Mrs. Hansen vice-president. Mrs. Sherman, kasserer, 660 Court street, Brooklyn. Mrs. Nielsen, finans-sek., 229, 27 gade, Brooklyn. Mrs Jahnsen, rekord-sekretær.
Foreningens examinerende læge er dr. H. Bryn, 384 Clinton st. B'lyn.

Skandinavisk Forening
'Tre Kroner' No. I, af B'lyn,
möder anden lördag i hver maaned i Linnea Hall, 319 Atlantic avenue, Brooklyn. Sygehjælpen er $8.00 pr. uge. Begravningshjælp $100.00.
EVEN OLSEN, formand, 203 Luquer street.
JOHAN JOHANSEN, finans-sek., 111—E—131St.—N.Y.

Kvinde-Foreningen Norge
afholder sine regulære möder 2den og 4de mandag i maaneden i Lyric Hall, 329 Atlantic ave., Brooklyn. Indtrædelse 50 cent. Maanedsafgift 25 cent. Sygehjælp $5 pr. uge. Mrs. Hansen, president. 1879 Pacific st., Brooklyn. Finans-sekretær, mrs. Olsen, 732, 43 st., Brooklyn. 22 52g

Halvorsen & Redlin,
Begravelses - Bureau.
319 Court st., & 516 Clinton st., B'lyn
Telefon No. 3079 Main.

ANDREW ERICSON,
Skandinavisk Ligbesörger.
Kontor: 535 Atlantic Ave.
Bopæl: 511 Pacific Street, Brooklyn, N. Y.
Filial: 1708 Fulton St, Brooklyn, N.Y.
Telefon 1490 I, Main.

H. LENNART,
Undertaker & Embalmer,
311 Columbia Street,
næste dör til Kant's apothek,
Brooklyn, N. Y.
Telefon, 233 Hamilton.
Begravelser besörges. Livs forsikrings-policer kan deponeres som sikkerhed for betaling.

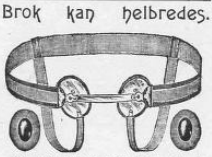
FRED. HERBST
Undertaker,
695-697, 3 Ave., bet. 21 & 22 st
BROOKLYN, N. Y.
Telefon, 74 ..... South

JOHN ANSON,
53 Hamilton ave., B'lyn,
Skibshandel og Isenkramforretning.
Förste klasses varer.
— Skibe suppleres paa kort tid. —

Gift Dem ikke, dersom De ikke er istand til at paatage Dem de pligter, som et ægteskabeligt samliv kræver.
För sit Giftemaal skulde enhver mand være ved god og betryggende helbred, med rolige nerver, kraftige muskler, rent blod og kraftige sexuelle organer
Dr. Bryan kurerer alle sygdomme, som gjör en mand uskikket til at gifte sig, hurtigtog sikkert.
I Tilfælde af tabt Manddomskraft, afkræftelse, følelseslöshed eller sexuel svaghed, har jeg præparater, som vil give hjælp öieblikkelig og give hurtig og varig helbredelse.
NERVERNE gaar fra hjernen til enhver del af legemet. **Nervesvagheder** hos **mænd** kommer af ungdomsubesindigheder, exesser og lign. Den hyppigste nervesygdom er spermatorhea; impotens er resultat af et udsvævende liv; de forskjellige organer afficeres, TAB AF MANDDOM og pollution resulterer; jeg kurerer alle disse slags sygdomme.
Private sygdomme, impotens, nervesvagheder, blære og nyresygdomme behandles som specialitet paa dette kontor; de fordrer omhyggelig, nöiagtig og kyndig behandling, som vi altid giver enhver patient.
Dr. Bryan er specialist i alle **Mandssygdomme.** Blodurenhed, udslet etc. kureres sikkert og for bestandig paa mit private kontor; syphilis-giften kommer ind i blodet ved smaa saar og angriber hele legemet; udslet, saar tunge og mund, pludselig tab af haar, svaghed og andre symptomer viser sig. Ingen skulde gifte sig med nogen lignende slags uorden i sit system; vi fjerner fuldstændig den syphilitiske gift fra legemet; jeg behandler tusinder hvert aar og behöver derfor ikke at forlange extra priser; mine medicíner er præpareret af rene vegetabiller (extrafter af rödder, bark etc.) og behagelige at bruge.
Gratis konsulation, moderate priser, inclusive medicin. Opsæt ikke, men kom og bli helbredet eller skriv til
DR. BRYAN,
249 E. 21 St., Hj. af 2 Ave., N. Y.
KONTORTID: { Fra Morgen til langt paa Aften, Söndag, kun Em

Brok kan helbredes.

Vort forbedrede brokbind, er deneste fabrikerte i sit slags, hviket bekvemt kan bæres dag og nat, og som selv under det sværeste arbeide, vil holde brokket tilbage, og hidföre en hurtig helbredelse. Vi har leverance til samtlige hospitaler. Elastisk silkeströmpe Livblind, gummiströmper for aaret krampe, ligevægt-holdere.
Elektriske Belter.
Undersögelse frit. Damebetjening for damer. 10 pCt. rabat tilstaaes, hvis dette avertissement medbringes.
H. C. BODE & CO.,
1005, 3 ave., mell. 59 og 60 gade, NEW YORK.

Fort Hamilton Pavillon
92 Gade og 4 Ave. B'lyn.
Den mest populære skandinaviske familieplads i Greater New York.
Fri konsert og bal hver söndag
Fire nye keglebaner.
Familie Basket partier særdeles velkomne.
CHAS. H. JOHNSON, Eier

Nils G. Kant,
Aldeste Skandinav.
Apothek,
313 Columbia Street,
Nær Hamilton ave, Brooklyn, N.Y.
Alle de i de skandinaviske Lande brugelige mediciner findes i apothecket.
Etableret 1865.

SKANDINAVISK—
APOTEK,
417 Hicks Street,
Hj. af Warren Street, Brooklyn.
Alle slags skandinaviske mediciner haves.
Telefon: 1857 Main. **Lind Brothers.**

THE ONLY SALESROOMS IN GREATER NEW YORK FOR THE CELEBRATED
PIANOS **SOHMER** PIANOS
ARE NOW LOCATED IN THE NEW **SOHMER BUILDING**
FIFTH AVENUE CORNER 22d STREET
THE "SOHMER" HEADS THE LIST OF THE HIGHEST GRADE PIANOS

GLEM ikke:
Det betaler sig at kjöbe sit Skotöi
—HOS— 25 13g
HADFIELD'S,
476 5te Avenue, lige ved 11te Gade,
3die Avenue, Hj. 52de Gade, B'KLYN.

C. MEHLSEN'S BAGERI,
104 Boerum Place, Brooklyn,
mellem Pacific og Dean streets.
Mine hjemmehörende brödsorter har vundet en stor kundskreds, særlig blandt skandinaver og slesvigere. Send postkort og min brödvogn vil stoppe ved deres bopæl. Smukke og delikate
KAGER TIL BRYLLUPER
og andre festlige leiligheder leveres paa bestilling til moderate priser. Skibe forsynes prompt med alt til faget henhörende. 25 13 g.

Eneste NORSKE Fotograf - Atelier.
NAAR De behöver et godt udfört billede, enten af Dem selv, eller af Deres börn, eller reproduktion af et gammelt fotografi, som De muligens har af forældre eller slægtninge i det gamle land, saa bring det til
M. NIELSEN'S Atelier,
240 Columbia St, B'klyn, mell. President & Union St.
Dette atelier er det eneste norske i byen, og arbeidet udföres af de bedste fagmænd. Carbonets, Crayons, matte og blanke billeder, alt efter smag og önske. Desuden leveres billederne færdig paa den fastsatte dag. Intet nöleri. Intet söleri. Alt er kun for kundernes behov og deres önske.
Priserne? De er meget rimeligere end hos de, der averterer billig og fin vare. Her haves kun fin vare til moderate priser.

DUMBBELL CAFE
482 3 Ave.,
mellem 32—33 Gade, NEW YORK.
Gymnasium, Mödelokale.
Fri Dans hver Torsdag Aften.
Vel assorteret lager af
Importerede og indlandske Vine, Spirituosa og Cigarer.
Aug. W. Johnson. **Chas. Beck.**

Andersen's GROCERY & SLAGTER-FORRETNING
673 Henry st. B'lyn
hj. af Luquer street.
er en velassorteret forretning i denne branche. Særlig fremhæves:
Rundsteg, kalvesteg, kalvebryst, faaresteg, alle slags pölser, etc.
Alle mulige slags fin ost, melvarer, grynvarer, preserverede varer etc.
De mindste bestillinger afleveres i hjemmet uden extra udgift.

H. A. J. Helvig
Lanterne-, Lampe- og Metalvare-Fabrik.
Reparationer udföres godt og billigt.
228 Pearl St., New York,
næste dör til Metal Exchange, hjörnet af John st.

Right Field Cafee,
C. CARLSEN, Indehaver,
Fine Wine, Liquorer og Cigarer,
2849 EIGHT AVENUE, Hj. af 152 Gade, NEW YORK,